

Gümanly pikirleri aradan aýyrmak

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Gümanly pikirleri aradan aýyrmak GÜMANLY PIKIRLERI ARADAN AÝYRMAK

1917-nji ýyl.

«Köpçüligiň tarapynda» manysyny berýän bolşewikler «Parahatçylyk, çörek, adalat» talaby bilen aýaga galyp despot patyşalyk režimini ýykdy.

XX asyry doly üýtgedip bilen iň beýik sosialistik rewolýusiýa bolup geçdi.

Emma. Bolşewikler öňki režimden haraba aldy:

– Ýurt jahan urşundan ýaňy çykypdy, indi bu gezek graždanlyk urşy bolup geçýärdi.

– Halkyň üçden bir bölegi açlyk çekýärdi.

– Russiýadaky 4 müň 877 kärhanadan bary-ýogy 2 müň 984-i işleýärdi.

– Halkyň «özünü oňarýan» bölegi daşary ýurtlara gaçýardy. Haos bolup geçýärdi.

– Käbirleri «halk suduny» gurup, Hudaýy jogapkärçilige çekip, ölüm jezasyna höküm edip, asmany oka tutýardy!

– Käbirleri mundan beýläk işlemejek bolup, sagatly diňlere ok ýagdyrýardy!

Onçakly garaşmadyk rewolýusiýasyny eliniň aýasynda tapan Lenin näme etmelidi?

Marks-Engels umuman alanda anti-kapitalizm boýunça işläpdiler, ýazypdylar. Olaryň pikiriçe taryhy proses bellidi: kapitalilizmden soňky stadiýa sosializm bolmalydy.

**РОССИЙСКИЕ УЧЕНЫЕ
СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ ОРИЕНТАЦИИ**

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ

Emma... Sosializm entek senagatlaşyp we aýratynam proletariat düşünjesi ýaýrap ýetişmändi, ösen buržuazıýasy bolmadyk we uruşlar bilen boguşýan Russiýada gurlupdy.

Russiýada «wagtyndan öň dogulma» bolupdy!

Galyberse-de, Leniniň 1871-nji ýyldaky 72 günlük Pariž Kommunasýndan başga alan praktiki bilimi-de ýokdy.

Ilki garaşdy: «Germaniýa we Angliýa ýaly Ýewropa ýurtlarynda-da sosializm gurulmalydy! Hudaý bersin! Olaram Gyzyň Goşuna garaşýardy, «gelse-de, sosializmi gursa» diýip.

Netijede... Iş başa düşdi, wagtyndan ir doglan “kemis bäbek” ýaşadylmalydy..

Ýöne nädip?

• **Lenin Marksa garşy!**

Taryhda... Hiç bir täze gurlan düzgün üçin ykdysady göreş bular ýaly derwaýys bolmady.

Taryhda... Hiç bir wagt rewolýusionerler bular ýaly ykdysatçy bolmaga mejbur bolmady. Ilkinji nobatda aç halky gyssagly doýurmak gerekdi. Nädip doýurmalydy?

Her rewolýusiýa maglumat teoriýasynda täzedan gözlegdir.

Sowet Soýuzynda «merkezi ykdysadyýet» dünýä indi.

Ýogsam bolmasa... «merkezi ykdysadyýet Marksyň teoriýasynda ýokdy!

Häli-häzirlerem «sosializm» diýlende birinji ýada düşýän merkezileşen ykdysadyýetiň teoretigi çepçi-de däl! Öňki harby gullukçy italýan ykdysatçysy professor Enriko Baroned (1859- 1924).

Italýan rewolýusioneri Gramsci aýtmyşlaýyn, «Lenin Marksyň «Kapitalyna» garşy rewolýusiýa geçirdi! Lenin «Täze ykdysady syýasat» meýilnamasy bilen rewolýusiýanyň ykdysady ýoluny çyzdy.

Maksat tizara senagatlaşmak arkaly ýokary ösüş tizligine ýetmekdi!

Ýogsam bolmasa...

Marksyň teoriýasynda «tiz ösüş ýola goýmak» diýen ýaly kesgitleme-de ýokdy. Hawa, Sowet Soýuzy «özüne mahsus sosializmi» gurýardy.

Muňa «marksizm-leninizm» diýildi.

ПОЛНАЯ ЭНЦИКЛОПЕДИЯ СОВЕТСКОЙ ЖИЗНИ

СДЕЛАНО В СССР

КОМПЛЕКТ
ИЗ 2 КНИГ

• ЕДА • УПАКОВКА • УКРАШЕНИЯ • ФАРФОР
• ИГРУШКИ • МЕБЕЛЬ • ПАРФЮМЕРИЯ
• МОДА • ДЕНЬГИ • ПРАЗДНИКИ

Ýurdy nadanlygyň batgasyndan çykaryp, döwrebap industriýa we enjamlaşdyrylan ekerançylyga geçirmek hiç aňsat düşmedi. Ownuk hususy eýeçilik düşünjesini-de ýok edip bolmady, kagyz

ýüzündäki göze ýakymly görünýän «deň işe deň aýlyk» prinsipi meselesiz boldy.

Daýhana işçi tulumy geýdirilip ýa-da zähmetkeşleriň mekdebini açyp «synpy düşünje» berilmedi.

Birinji bölünişikler, oňsuksyzlyklar ykdysadyýetden gözbaş aldy.

Öçli düşünje «kapitalizmdi», merkezi ykdysadyýete tankydy belliklerini eden Gromon-Bazarow ýaly möhüm ykdysatçylar «saga gyşarmakda» aýyplanyp ýok edildi.

Häzir... Fransuz rewolýusiýasynyň ähli «günäsi» nädip Robespýeriň boýnuna ýüklenýän bolsa, Oktýabr rewolýusiýasynyň ähli günäsi Staliniň üstüne syrykdyrylýar.

Aslynda şundsn aňsat zat ýok. Stalin kynçylyklaryň içinde gaýnap, ähli düzgün-tertibi ýola goýan beýik adamdy! Pikiri anykdy: «ýa problemalarymyzy çözeris ýa-da çözüp bilmän, imperialistleriň oýunjagy bolarys...»

Dogry aýdýarmydy?

• **Ýeňliş öwredijidir**

Taryhy mejburylyklary görmezden baha bermek ýa-da öňküleriň aýdyşy ýaly akyl satmak aňsat!

Stalin...

Iki uly jahan urşuna we graždanlyk urşuna garamazdan “kemis bäbegi” ýaşatdy, ulaltdy, adam etdi.

Bäbegiň süýdünü, çöregini berdi, mekdeplerde okatdy, hünär eýesi etdi, hiç kime mätäç bolmajak durmuşyny gurdurdy. Ýeri onsoň bu adam näme üçin Sowet Soýuzyny ýykdy?

Stanislaw Gomikadan başlap Paul Kuk ýaly ähli amerikan sowetologlary Sowet Soýuzynyň ýykyljagyny öňünden çaklap bilmedi. Çünki, Sowet Soýuzynyň ykdysady taýdanam, tehnologi taýdanam hiç bir kemçiligi ýokdy. Mysal üçin...

– *Her öýde holodilnik, kir ýuwýan maşyn, telewizor bardy. Köp hojalyk ikinji telewizoryny alýardy.*

– *Banklarda köp kişiniň sçýoty bardy.*

– *Aýlyklar, hak-heşdekler köpelip durdy, muňa derek sarp edijilik harytlarynyň bahasy kyrk ýyl bäri üýtgänokdy.*

– *Bilim, saglygy goraýyş hyzmatlarynyň-a tölegsiz bolandygyny ýazmagyň geregi-de ýok.*

М. Ф. ПОЛЫНОВ

СССР от сталинского восстановления к горбачевской перестройке

вторая половина 1940 –
первая половина 1980-х гг.

Hawa, sowet ykdysadyýetinde ullakan kemçilik ýokdy...
Kemçilik nämededi, bilýäňizmi: «Täze adamy» döredip bilmediler. Adamyň pikirini hususy eýeçilige bolan gara

nebsinden daşlaşdyryp bilmediler.

Ýogsam bolmasa, sosializm deňsizligiň gözbaşy bolan hususy eýeçiligi ýok saýýan we garşylyksyz işlemegi durmuşyň ullakan bagtyna öwren režimdi.

Fransuz rewolýusiýasy nädip buržuaziýa ýeňilen bolsa, sowet rewolýusiýasy-da hususy eýeçilige ýeňildi. Adamzadyň taryhy uly ýörişinde ýeňlişler hemişe bolup geldi. Emma adamzat her gezehinde aýaga galdy, ýeňlişlerinden sapak alyp, ýörişini dowam etdirdi. Çünki...

Her uly realizm, her uly praktika adamzadyň düşünme, pikirlenme ukybyny artdyrýar.

Uzyn ýörişleriň yzy gutarmaýar, hiç haçanam gutarmaz...

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 29.12.2017 ý. Publisistika